

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU I
OBEZBJEĐENJU**

Predlog

4.jul 2014.god.
Ministarstvo pravde

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU I
OBEZBJEĐENJU**

Član 1

U Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju ("Službeni list CG", broj 36/2011), u članu 5 u stavu 2 poslije riječi "donosi" dodaju se riječi : „sudija pojedinac odnosno”.

Član 2

U članu 12 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:
„Strana izvršna isprava može se izvršiti samo ako je prethodno priznata od nadležnog suda”.

Član 3

U članu 25 u stavu 2 tačka 1 poslije riječi „ček“ riječi: „sa protestom, ako je to potrebno za zasnivanje potraživanja, domaćeg ili stranog lica“ brišu se.

Član 4

U članu 34 u stavu 2 poslije riječi „javni izvršitelj” umjesto zareza stavlja se tačka, a riječi: „a koji ne može biti duži od osam dana”, brišu se.

Član 5

U članu 41 stav 2 poslije riječi „izvršenja“ riječi: „ako su navedeni u predlogu“ brišu se.

Član 6

Član 48 mijenja se i glasi:

“O prigovoru na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga koje je donio sud, u drugom stepenu odlučuje vijeće istog suda.

O prigovoru na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga koje je donio javni izvršitelj, na osnovu izvršne isprave, u drugom stepenu odlučuje sudija pojedinac suda za čije je područje javni izvršitelj imenovan.

O prigovoru na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga koje je donio javni izvršitelj, na osnovu vjerodostojne isprave, u drugom stepenu odlučuje vijeće suda za čije je područje javni izvršitelj imenovan.

O prigovoru iz st. 1 i 3 ovog člana, kao i o prigovoru iz člana 55 stav 3 i člana 56 stav 4 ovog zakona vijeće odlučuje u roku od 15 dana od dana dostavljanja spisa.

O prigovoru iz stava 2 ovog člana sudija pojedinac odlučuje u roku od osam dana od dana dostavljanja spisa.”

Član 7

U članu 53 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„ Prigovor iz stava 1 dostavlja javni izvršitelj, odnosno sud koji je donio rješenje koje se pobija prigovorom.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 8

Naslov iznad člana 57 mijenja se i glasi:

“ Odlučivanje po prigovoru u drugom stepenu”

U članu 57 u st. 1, 2, 3 i 4 ispred riječi: ”vijeće suda“ dodaju se riječi: “Sudija pojedinac odnosno”.

Član 9

U članu 60 ispred stava 1 dodaju se tri nova stava koji glase:

“Prigovor protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave dostavlja se izvršnom povjeriocu.

Prigovor iz stava 1 dostavlja javni izvršitelj koji je donio rješenje koje se pobija prigovorom.

Izvršni povjerilac može, u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora, da podnese odgovor na prigovor”.

U dosadašnjem stavu 3 rečenica „Protiv rješenja o stavljanju van snage rješenja o izvršenju nije dozvoljen prigovor.” briše se.

Dosadašnji stav 5 briše se.

Dosadašnji st. 1,2,3,4 i 6 postaju st. 4,5,6,7 i 8.

Član 10

U članu 69 u stavu 2 poslije riječi „kojim” riječ „ može“ zamjenjuje se riječju „mora“.

Član 11

U članu 95 stav 4 mijenja se i glasi:

„Ako na drugom javnom nadmetanju nije postignuta cijena u visini procijenjene vrijednosti, javni izvršitelj će odrediti novo nadmetanje koje će se održati u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana, na kojem se stvari mogu prodati ispod procijenjene vrijednosti, ali ne ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca, uz prethodnu saglasnost izvršnog i založnog povjerioca.”

Član 12

Član 136 mijenja se i glasi:

„Na izvršenje na sredstvima na računu izvršnog dužnika shodno se primjenjuju odredbe člana 135 ovog zakona.

Izvršenje iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na novčana sredstva izvršnog dužnika po osnovu zarade ili penzije, u odnosu na koje se primjenjuju odredbe člana 103 i člana 126 ovog zakona.

Ako izvršni povjerilac ne dostavi podatke o računu izvršnog dužnika, javni izvršitelj ove podatke pribavlja od pravnog lica za sprovođenje prinudne naplate (u daljem tekstu: Organizacija za prinudnu naplatu), koja u Centralnom registru transakcionih računa vodi i račune fizičkih lica po jedinstvenom matičnom broju.

Organizacija za prinudnu naplatu dužna je da, na zahtjev javnog izvršitelja, dostavi broj računa fizičkog lica kao izvršnog dužnika.”

Član 13

U članu 173 stav 4 mijenja se i glasi :

„Ako se nepokretnost nije mogla prodati na drugom javnom nadmetanju, javni izvršitelj će zakazati novo javno nadmetanje na kojem se nepokretnost može prodati ispod 50% utvrdjene vrijednosti, ali ne ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca, uz prethodnu saglasnost izvršnog i založnog povjerioca.”

Član 14

U članu 207 stav 1 poslije riječi: „određuje se da” riječi: „pravno lice za sprovođenje prinudne naplate (u daljem tekstu : organizacija za prinudnu naplatu)”, brišu se.

Član 15

U članu 210 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

„Nakon prijema podataka o stanju sredstava na računima izvršnog dužnika, organizacija za prinudnu naplatu nalaže banci kod koje izvršni dužnik ima najviši iznos

sredstava na računu za obavljanje platnog prometa u zemlji da izvrši naplatu duga sa tog računa, a ako na njemu nema dovoljno sredstava daje nalog i ostalim bankama, redom- prema visini sredstava na računima izvršnog dužnika, do konačne naplate izvršnog povjerioca po rješenju o izvršenju.

Ako na računima izvršnog dužnika za obavljanje platnog prometa u zemlji nema sredstava ili nema dovoljno sredstava, organizacija za prinudnu naplatu nalaže svim bankama kod kojih izvršni dužnik ima sredstva na računima za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom, da izvrši naplatu duga sa tih računa, i to redom- prema visini sredstava na tim računima, do konačne naplate izvršnog povjerioca po rješenju o izvršenju.”

Član 16

U članu 221 u stavu 1 riječ “zaključkom” zamjenjuje se riječju “rješenjem”.

Član 17

U članu 229 u stavu 1 poslije riječi “izvršitelj” dodaje se riječ “rješenjem”.

U st.2,3 i 4 riječ “zaključak” u različitom padežu zamjenjuje se riječju “ rješenje” u odgovarajućem padežu.

PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 18

Poslije člana 294 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 294a

Organizacija za prinudnu naplatu dužna je, da iz Centralnog registra transakcionih računa obezbijedi javnim izvršiteljima dostavljanje računa fizičkih lica kao izvršnih dužnika, od 01.januara 2015.godine”

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju ("Službeni list CG", br. 36/2011), sadržan je u članu 16 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuje način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje, kao i način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za državu.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju pristupilo se iz više razloga.

Analiza za potrebe racionalizacije pravosudne mreže i analiza mreže organa za prekršaje iz 2013.godine, pokazala je, da treba izvršiti normativne izmjene Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, donijetog 2011.godine, u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po pravnim sredstvima (prigovoru) na odluke javnog izvršitelja, u pravcu da odlučuje sudija pojedinac, a ne vijeće od troje sudija, a što je predviđeno i Planom racionalizacije pravosudne mreže 2013-2015 kao i Programom rada Vlade Crne Gore za 2014.godinu.

Imajući u vidu značaj Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, kao i početak rada javnih izvršitelja u aprilu 2014.godine, pored navedenog razloga, ocijenjeno je neohodnim da se kroz izmjene zakona otklone nedostaci i dileme, koji su se pojavili u dosadašnjoj primjeni, uzimajući u razmatranje sugestije svih sudova na postojeći zakon.

Shodno navedenom, ovim predlogom zakona će se poboljšati postojeća rješenja, na način što će se izvršiti izmjena u pogledu funkcionalne nadležnosti za odlučivanje po prigovoru na odluke javnog izvršitelja, na način da se i sudiji pojedincu daje ovlašćenje da odlučuje po prigovoru na odluke javnog izvršitelja, donijete na osnovu izvršne isprave, imajući u vidu da se radi o manje kompleksnim predmetima, u kojima su dokazi sprovedeni i činjenice utvrđene u postupcima iz kojih potiču izvršne isprave. Takođe, ovim predlogom ugrađuju se i nova rješenja na koja je ukazala sudska praksa, čime će i sam postupak izvršenja biti brži, kvalitetniji i efikasniji.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Nema propisa Evropske unije s kojima je trebalo izvršiti usaglašavanje ovog zakona.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlogom zakona se, kroz dopunu član 5 postojećeg zakona daje nadležnost i sudiji pojedincu da odlučuje u drugom stepenu, po prigovoru na rješenje javnog izvršitelja.

Nadalje, Predlogom se dopunjava član 12 na način što se propisuje, da se strana izvršna isprava može izvršiti samo ako je prethodno priznata od nadležnog suda. Naime, Zakonom o međunarodnom privatnom pravu ("Službeni list CG", br. 1/2014), propisano je priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka tako, što je za priznanje nadležan isključivo sud, što znači da se ista može izvršiti od strane suda, odnosno javnog izvršitelja, tek nakon njenog priznanja.

Predloženom izmjenom člana 25 stav 2 tačka 1 prevazilazi se dilema u odnosu na mjenicu i ček, s obzirom da se važeća odredba, koja glasi: „mjenica i ček sa protestom“, mogla različito tumačiti, da li se protest odnosi i na mjenicu. Imajući u vidu, da Zakon o mjenici ("Službeni list RCG", br. 45/2005) poznaje mjenicu i sa i bez protesta, to je na predloženi način ova dilema otklonjena.

Izmjena u članu 34 nastala je iz razloga što izvršni povjerilac iz objektivnih razloga nije uvijek u mogućnosti, da predujmi troškove postupka izvršenja u roku od 8 dana, tako da je taj rok valjalo izmijeniti, i ostaviti sudu odnosno javnom izvršitelju da isti odredi rješenjem.

Predloženom izmjenom odredbe člana 41 stav 2 vrši se usklađivanje sa članom 37 važećeg Zakona, kojim je propisana sadržina predloga za izvršenje. Stavom 3 navedenog člana propisano je, da u predlogu za izvršenje koji se podnosi javnom izvršitelju ne moraju biti naznačeni sredstva i predmet izvršenja. Ovo iz razloga što javni izvršitelj može da odredi izvršenje na svim sredstvima izvršenja, bez obzira na predlog izvršnog povjerioca (shodno čl.27 st.1 ZIO).

Izmjenom člana 48 data je nadležnost i sudiji pojedincu da odlučuje po prigovoru na odluke javnog izvršitelja, donijete na osnovu izvršne isprave, sa razloga što se radi o manje kompleksnim predmetima, u kojima su dokazi sprovedeni i činjenice utvrđene u postupcima iz kojih potiču izvršne isprave. Iz ovih razloga je i smanjen rok za odlučivanje u drugom stepenu, tim prije što će i sudija pojedinac biti manje opterećen zbog nadležnosti javnog izvršitelja za izvršenje, kao i zbog načela hitnosti izvršnog postupka. Međutim, rok za odlučivanje vijeća ostao je 15 dana, zbog znatno većeg broja ove vrste predmeta i utvrđivanja da li su dokazi takvi da pravdaju pokretanje i vođenje postupka, kao povodom prigovora protiv platnog naloga, odnosno vođenja postupka u kojem se sprovođenjem dokaza i utvrđivanjem činjenica odlučivalo o osnovanosti

potraživanja izvršnog povjerioca, čiju naplatu je prvobitno tražio po osnovu vjerodostojne isprave.

Članom 53 predloga, otklanja se dilema i precizira dostavljanje prigovora od strane javnog izvršitelja, odnosno suda, zavisno od toga ko je donio rješenje o izvršenju, imajući u vidu da postojećim Zakonom nije propisano ko dostavlja prigovor.

Odredba člana 60 dopunjena je propisivanjem postupanja po prigovoru na rješenje na osnovu vjerodostojne isprave. Naime, članom 53 Zakona propisan je odgovor na prigovor i postupanje po prigovoru na rješenje na osnovu izvršne isprave, dok postupanje po prigovoru na rješenje doneseno na osnovu vjerodostojne isprave nije propisano, pa je bilo neophodno isto precizirati. S obzirom da je, za postupanje vijeća suda o prigovoru na rješenje, članom 48 utvrđen rok od 15 dana, to je radi ujednačavanja rokova bilo neophodno brisati stav 5 člana 60 koji je propisivao rok od osam dana.

U odredbi člana 95 stav 4, predlogom se ograničava donja granica prodajne cijene pokretnih stvari, na način da, ako na drugom javnom nadmetanju nije postignuta cijena u visini procijenjene vrijednosti, javni izvršitelj će odrediti novo nadmetanje koje će se održati u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana, na kojem se stvari mogu prodati ispod procijenjene vrijednosti, ali ne ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca, uz prethodnu saglasnost izvršnog i založnog povjerioca. Ova izmjena je izvršena u cilju poštovanja načela zaštite interesa izvršnog dužnika te usklađivanja sa odredbom kojom se ograničava donja granica prodajne cijene pokretnih stvari.

Izmjenom člana 136 decidno se isključuju zarade i penzije kao predmet izvršenja na novčanim sredstvima izvršnih dužnika na računima kod poslovnih banaka, jer se radi o dva posebna predmeta izvršenja, u odnosu na koja je propisano različito postupanje i to, čl.103 do 131 ZIO izvršenje na zaradi, naknadi zarade ili penziji, a čl.136 u vezi čl.135 ZIO, izvršenje na sredstvima na transakcionom računu izvršnog dužnika. Naime, ova izmjena predložena je iz razloga što se fizičkim licima u Crnoj Gori preko tekućih računa isplaćuju zarade, naknade zarada i penzije, pa nakon donošenja rješenja o izvršenju na tekućem računu, pored blokade novčanih sredstava koja se na tim računima nalaze po drugim osnovama, budu blokirana u cjelini i ona sredstva koja se nalaze po osnovu zarade ili penzije, a koja shodno članu 103 ZIO ne mogu biti blokirana, odnosno na njima spovedeno izvršenje preko $\frac{1}{2}$. Ovo iz razloga, što poslovne banke nemaju teničku mogućnost blokiranja sredstava samo do $\frac{1}{2}$. No i kada bi takva mogućnost postojala, banke ne mogu imati podatke o eventualnim ranijim opterećenjima izvršnih dužnika i da li isplaćeni iznos na tekućim računima po ovim osnovama upravo predstavlja ukupnu neto zaradu izvršnih dužnika ili se radi o sredstvima koja su ranije, na osnovu drugih zaduženja, već umanjena od strane poslodavca. Ovo i sa razloga jer shodno čl.132 st.1 ZIO administrativne zabrane na zaradama i penzijama imaju dejstvo rješenja o izvršenju (osim u slučajevima iz stava 2 navedenog člana).

Takođe, ovim članom uvodi se obaveza organizacije za prinudnu naplatu da u Centralnom registru transakcionih računa vodi i račune fizičkih lica po jedinstvenom

matičnom broju, kao i da na zahtjev javnog izvršitelja dostavi broj računa fizičkog lica kao izvršnog dužnika.

U odredbi člana 173 stav 4, predlogom se ograničava donja granica prodajne cijene nepokretnosti, na način da, ako se nepokretnost nije mogla prodati na drugom javnom nadmetanju, javni izvršitelj će zakazati novo javno nadmetanje na kojem se nepokretnost može prodati ispod 50% utvrđene vrijednosti, ali ne ispod visine potraživanja izvršnog povjerioca, uz prethodnu saglasnost izvršnog i založnog povjerioca. Ova izmjena je izvršena u cilju poštovanja načela zaštite interesa izvršnog dužnika, koje je takođe afirmisano kroz izvršni postupak, a kroz važeću odredbu je na izvjestan način degradirano, jer se izvršni dužnik dovodi u situaciju da se njegova nepokretnost proda za veoma nisku cijenu, a da i nakon toga ostane dužan izvršnom povjeriocu za nenamireni iznos potraživanja, što bi uslovljavalo nove postupke izvršenja i sprovođenje na drugoj imovini izvršnog dužnika, čime se u pitanje dovodi ekonomska situacija, odnosno stabilnost izvršnog dužnika. Ovakvom izmjenom se omogućava izvršnom povjeriocu da namiri svoje potraživanje u cjelini kroz izvršni postupak, potom da se postupak izvršenja u potpunosti okončava, dok se sa druge strane štiti izvršni dužnik od samovolje izvršnog povjerioca za davanje saglasnosti da se nepokretnost proda po neadekvatnoj cijeni.

Članom 210 precizira se redosljed naplate na novčanim sredstvima na računu pravnog lica ili preduzetnika. Naime, Predlogom se predviđa da organizacija za prinudnu naplatu nalaže banci kod koje izvršni dužnik ima najviši iznos sredstava na računu za obavljanje platnog prometa u zemlji, da izvrši naplatu duga sa tog računa, a ako na njemu nema dovoljno sredstava daje nalog i ostalim bankama, redom - prema visini sredstava na računima izvršnog dužnika, do potpunog namirenja naloga za prinudnu naplatu. Ukoliko na računima izvršnog dužnika za obavljanje platnog prometa u zemlji nema sredstava ili nema dovoljno sredstava, organizacija za prinudnu naplatu nalaže svim bankama kod kojih izvršni dužnik ima sredstva na računima za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom da izvrši naplatu duga sa tih računa, i to redom - prema visini sredstava na tim računima. Ova izmjena se predlaže iz razloga što se važeće rješenje (naplata duga sa svih računa srazmjerno stanju sredstava na tim računima), u praksi pokazalo da u određenim slučajevima stvara visoke troškove za izvršne dužnike.

Predloženim članom 221 u stavu 1 nalaže se izvršnom dužniku da u određenom roku isplati vrijednost stvari izvršnom povjeriocu, rješenjem, a ne zaključkom. Na osnovu takvog rješenja koje bi imalo snagu izvršne isprave, izvršni povjerilac bi mogao zahtijevati njegovo prinudno izvršenje podnošenjem predloga za izvršenje, dok se, u skladu sa članom 7 važećeg Zakona, zaključkom određuje sprovođenje pojedinih radnji i odlučuje o pitanjima upravljanja postupkom, što znači da zaključak nema snagu izvršne isprave.

Predlog u odredbi člana 229 predviđa da u pogledu odlučivanja o troškovima izvršnog postupka koji se sprovodi po osnovu ovog člana treba odlučivati u formi rješenja, a sa razloga što se ne može zahtijevati pravosnažnost zaključka, kako je to bilo ranije propisano.

Novim članom 294a predlaže se rok od kojeg će organizacija za prinudnu naplatu biti dužna je da javnim izvršiteljima otpočne dostavljanje računa fizičkih lica kao izvršnih dužnika iz Centralnog registra transakcionih računa. Do ovog roka sprovede se sve neophodne tehničke pripreme i ostale aktivnosti koje će omogućiti da organizacija za prinudnu naplatu račune fizičkih lica unese u Centralni registar transakcionih računa.

Naime, Zakonom o platnom prometu („Službeni list CG“ br.62/2013 i br.6/2014, koji je stupio na snagu 07.01.2014. a primjenjuje se od 08.01.2015.godine), propisani su transakcioni računi, koji obuhvataju sve vrste računa u platnom prometu u zemlji i inostranstvu. Navedeni odložni rok za postupanje predviđen je kao objektivni rok za Organizaciju za prinudnu naplatu za neophodne pripreme za postupanje po Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, nijesu potrebna posebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.